

Bijlage II: Stand van zaken maatwerkeraanpak

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
Logistiek	I&M	Bedrijven in de logistieke keten, EVO, TLN	Procesbeschrijving gereed; inventarisatiefase gereed; analysefase gereed; actieplan gereed. Uitvoering in volle gang.	Het Actieplan maatwerkeraanpak regeldruk logistiek is 27 januari 2015 naar de Tweede Kamer gezonden. De werkgroep Maatwerkeraanpak Regeldruk Logistiek (MAR L), waarin diverse departementen deelnemen, heeft in samenwerking met de Ondernemersvereniging voor Transport (EVO), Transport en Logistiek Nederland (TLN) en FENEX een vijftigtal regeldrukknelpunten geïnventariseerd. Op 29 april 2016 heeft het Ministerie van I&M de Kamer geïnformeerd over deze voortgang. Van de 50 knelpunten zijn er inmiddels 42 opgelost, dan wel weggenomen of belegd in een publiek privaat gremium. Over de resterende knelpunten zal het Ministerie van I&M in 2017 op de hoogte brengen. Onder embargo.
Chemie	EZ	Producenten, formuleerders en toepassers in de chemie, brancheverenigingen VVVF, VNCI en NRK	Procesbeschrijving gereed; inventarisatie en analysefase gereed 2013; actieplan gereed.	In december 2015 ontving de Kamer het Actieplan Maatwerkeraanpak Chemie als bijlage bij de Voortgangsrapportage Regeldruk. De eerste actie uit het actieplan betreft de oprichting van een Chemieloket. Deze is op 7 december door minister Kamp geopend tijdens de Ronde Tafel Chemie. Inmiddels zijn er 24 meldingen bij het Chemieloket ontvangen. Voor een aantal knelpunten zijn oplossingsrichtingen gevonden, anderen zijn in de relevante beleidstrajecten geagendeerd. De tweede actie uit het actieplan betreft het Platform Uniforme Benadering Bedrijven. VNCI en BRZO+ zetten op dit moment samen een pilot op waarin dilemma's en verschil van inzicht over toepassing/ uitvoering van voorschriften gerelateerd aan BRZO in dialoog, openheid en wederzijds vertrouwen (eventueel met onafhankelijke deskundigen) besproken kunnen worden. Op de kennisdag BRZO+ in mei zal de eerste oefensessie plaatsvinden. Het derde actiepunt is de pilot 'Transparantie en maatwerk'. Hiervoor is een projectleider aangesteld. Deze pilot onderzoekt de mogelijkheden voor andere manieren van toezicht houden op 'goede nalevers' onder BRZO-bedrijven. In samenwerking met de VNCI worden 'goede nalevers' geselecteerd die aangepast toezicht krijgen op basis van een individueel af te sluiten Memorandum of Understanding. Voor de zomer van 2016 zullen de 'goede nalevers' zijn geselecteerd. Het vierde actiepunt betreft digitalisering van vergunningverlening aan BRZO-bedrijven. Het project verkent de mogelijkheden om de processen rondom de vergunningverlening te versnellen via digitalisering, ondanks de grote complexiteit van individuele BRZO-bedrijven. Medio 2016 ligt er een concreet plan van aanpak voor dit actiepunt. De vijfde actie betreft digitaal aanbieden van vergunningen. Deze actie richt zich in eerste instantie op NRK-bedrijven en op milieuvergunningen. Deze vergunningen zijn eenvoudiger dan die van BRZO-bedrijven (vorig actiepunt). Ondernemers krijgen de voorwaarden uit hun vergunning in een slimme digitale opmaak aangeboden en kunnen deze eenvoudig in hun Ondernemingsdossier of vergelijkbaar eigen managementsysteem inlezen. De projectleider voert op dit moment een verkenning uit naar de mogelijkheden en is bezig

				<p>met het samenstellen van het projectteam. Naar verwachting worden de resultaten van deze actie in de zomer van 2017 beschikbaar gesteld voor bedrijven.</p> <p>De zesde actie sluit aan op de vijfde. Het betreft het opstellen van erkende milieumaatregelen die door de betreffende inspectie zijn goedgekeurd. Bij elk doelvoorschrift uit het Activiteitenbesluit waaraan een bedrijf moet voldoen, worden één of meerdere erkende (milieu)maatregelen geformuleerd. Ook deze erkende maatregelen worden via een slimme digitale opmaak aangeboden, zodat het inlezen in het Ondernemingsdossier of een vergelijkbaar managementsysteem mogelijk is. De erkenning dient door toezichthouders te gebeuren. In ruil voor erkenning krijgen zij vitale managementinformatie om risico-gestuurd toezicht te kunnen realiseren. De resultaten komen naar verwachting in het najaar van 2017 beschikbaar.</p>
Agrofood	EZ	Bedrijven in de primaire sector, verwerkende sector, handel	Procesbeschrijving gereed en met de sector besproken; inventarisatie knelpunten gereed; actieplan en uitvoering ervan begin 2015.	<p>In de eerste helft van 2014 hebben ondernemers in de agrofood, op uitnodiging, ruim honderd knelpunten ingebracht. Deze werden zowel individueel ingediend bij een speciaal hiervoor opengestelde emailpostbus als verzameld door branche organisaties via hun websites en lokale bijeenkomsten. De volgende branche organisaties hebben knelpunten van hun leden ingediend; De Federatie Nederlandse levensmiddelen industrie (FNLI), De Koninklijke Algemeene Vereeniging voor bloembollencultuur (KAVB), Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD), Land en Tuinbouw organisatie (LTO), Nederlandse Aardappelorganisatie (NAO), Nederlandse melkveehouders vakbond (NMV), Nederlandse varkenshouders vakbond (NVV), Nederlandse Zuivelorganisatie (NZO), Branche organisatie van plantaardig uitgangsmateriaal (Plantum), Vereniging van aardappelverwerkers (VAVI), Vereniging van Cateraars (Veneca), Vereniging van Groothandelaren in bloemkwekerij producten (VGB) en de Vissersbond. In de tweede helft van 2014 zijn verschillende thematische platformbijeenkomsten met het bedrijfsleven gehouden om de knelpunten nader te analyseren. De knelpunten die zijn geselecteerd gaan over de uitvoering van beleid. Nadere selectie en clustering leidden tot veertig knelpunten. Deze punten zijn in samenwerking met indienende organisaties uitgewerkt in een actieplan dat op 28 april 2015 naar de Kamer is gestuurd. De knelpunten zullen in een gezamenlijke inspanning van EZ en bedrijfsleven verder worden opgelost. In de diverse overleggrema worden de knelpunten nu besproken en opgelost. De eerste resultaten zijn al geboekt. Dit proces zal tot in 2016 doorlopen.</p>
Lifesciences & Health	VWS	Bedrijven en koepelorganisaties in de geneesmiddelen-branche en medische hulpmiddelen	Procesbeschrijving gereed; inventarisatie knelpunten loopt.	<p>In de topsector lifesciences & health werkt het kabinet samen met brancheorganisaties Nefarma, HollandBIO en Holland HealthTech aan het identificeren van knelpunten binnen de sectoren geneesmiddelen en medische technologie.</p> <p>Op 16 juli jl heeft Actal in het kader van de maatwerkaanpak life sciences and health een rapport en advies uitgebracht naar belemmeringen voor innovatie in de subsector voor medische hulpmiddelen en hoe hiermee om te gaan. Volgens zouden bedrijven, vanwege regeldruk, meestal kiezen voor het tot stand brengen van incrementele innovaties ('me too</p>

				<p>innovaties') en zouden radicale innovaties veelal uitblijven. Er is volgens Actal winst te behalen door het functioneren van de voorlichting over wet- en regelgeving aan startende bedrijven te verbeteren, de doorlooptijden van beoordelingen van nieuwe hulpmiddelen te verkorten, een ruimere invoering van het stelsel van voorlopige toelating van medische hulpmiddelen in te voeren en het vereenvoudigen van het innovatie-instrumentarium. Ook actieve beïnvloeding in Europa wordt door Actal bepleit aangezien veel van de wet- en regelgeving in de medtech sector een Europese oorsprong kent.</p> <p>Naast het onderzoek naar de medtechsector heeft Actal op verzoek van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op 12 augustus jl. een advies over de regeldruk in de geneesmiddelensector uitgebracht. Zo adviseert Actal om regelingen te vereenvoudigen rondom het melden van problemen met geneesmiddelen en het evalueren van risicomanagementplannen. Ook doet Actal een aantal specifieke aanbevelingen per onderdeel van de innovatieketen (preklinisch onderzoek, klinisch onderzoek, registratie)</p> <p>Daarnaast heeft Actal, op verzoek van de minister van Volksgezondheid en Sport, een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om de regeldruk voor bedrijven te verlagen bij het toelatingsproces van nieuwe geneesmiddelen tot het verzekerde pakket van de Zorgverzekeringswet. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft op 5 april 2016 een brief gestuurd naar de Tweede Kamer met een standpunt op dat advies en de hierboven genoemde adviezen¹.</p>
Banken	FIN	Banken, NVB	<p>Procesbeschrijving gereed; inventarisatie knelpunten afgerond; Uitvoeringsfase loopt, nieuwe inventarisatiefase gestart.</p>	<p>In de maatwerkaanpak voor de sector banken is onder voorzitterschap van het ministerie van Financiën met de bankensector (Nederlandse Vereniging van Banken) en de financiële toezichthouders (De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten) sinds de zomer van 2013 gekeken naar mogelijkheden om de regeldruk te verlagen zonder beleidsdoelstellingen ter discussie te stellen. Verbeterpunten ziet de sector vooral in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het creëren van een centrale vindplaats voor relevante wet- en regelgeving en het vergroten van de inzichtelijkheid van regeldrukeffecten. • Het verkleinen van de interpretatieruimte in regelgeving en verdere stroomlijning van rapportageverplichtingen. • Vaste verandermomenten voor toezichtregels, het instellen van inhoudelijke aanspreekpunten bij toezichthouders en verder optimaliseren van de afstemming tussen toezichthouders. <p>In de maatwerkaanpak banken hebben de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), het ministerie van Financiën en de toezichthouders AFM en DNB geconstateerd dat de overheid al veel doet om de regeldruk in de financiële sector te beperken, maar dat dit niet altijd bij de sector bekend is. Zo worden instrumenten als internetconsultatie en een proportionaliteitstoets voor wetgeving toegepast en zijn er reguliere overleggen waar de sector met toezichthouders in gesprek kan gaan over nieuwe regelgeving en</p>

¹ Kamerstukken II 2014/2015, 29515, nr. 386.

				<p>rapportageverplichtingen. Er zijn afspraken gemaakt over het beter bekend maken van deze instrumenten en overleggen en het optimaal benutten ervan. Daarnaast heeft de NVB voor haar leden een meldpunt voor regeldruk ingesteld en gaat zij de mogelijkheid na voor het instellen van een 'bankenportaal' waar alle relevante wetgeving voor de sector vindbaar is. De maatwerk aanpak banken is afgerond, maar regeldrukvermindering blijft bij het ministerie van Financiën op de agenda staan. De minister van Financiën heeft in september 2014 aan Actal gevraagd een advies uit te brengen over (onnodige) toetredingsbarrières voor banken en de proportionaliteit van financiële regelgeving. Dit advies is eind juli 2015 verstuurd aan de minister van Financiën. De minister van Financiën heeft op 4 november 2015 een reactie naar de Kamer gestuurd.</p> <p>In dit advies geeft hij aan mogelijkheden te zien om het vergunningsverleningstraject voor banken te verbeteren door te kijken naar mogelijkheden voor een bankvergunning-light en een uitgebreidere ondersteuning in het aanvraagproces. Daarnaast zegt de minister toe zich op Europees niveau in te blijven zetten voor de proportionaliteit van nieuwe EU-regelgeving voor kleine, innovatieve partijen. In een call for evidence die de Europese Commissie heeft uitgestuurd heeft de minister het punt van proportionaliteit van regelgeving voor kleine, innovatieve partijen in Europa aangekaart (Kamerstukken II 2015-2016, 22112, nr. 2045, bijlage 657090). Medio 2016 zal de minister van Financiën opnieuw een brief naar de Tweede Kamer sturen. In deze brief zal worden ingegaan op de mogelijkheden om markttoegang en het vergunningsproces te verbeteren.</p>
Bouw	BZK/ W&R	Bouwend Nederland, NEPRON, architecten	<p>Concept- procesbeschrijving gereed; inventarisatiefase gereed; uitvoering inmiddels in volle gang.</p>	<p>De minister voor Wonen en Rijksdienst is in 2013 gestart met de inventarisatie en de aanpak van knelpunten in de sector bouw. De aanpak omvat vier werklijnen: 1. het opsporen en oplossen van lokale knelpunten, 2. het oplossen van concrete knelpunten in de bouw wet- en regelgeving, 3. het verminderen van onderzoekslasten in het omgevingsrecht, en 4. het beter benutten van de uitzonderingsmogelijkheden van de Crisis- en herstelwet. Inmiddels heeft dit tot de volgende resultaten geleid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BZK heeft per 1 januari 2015 een expertteam opgericht. Dit team heeft als doel om samen met Bouwend Nederland gemeenten en bedrijven te helpen bij een zo (rijks)regelluw mogelijke realisatie van projecten en het terugdringen van lokale, gemeentelijke regeldruk ('het ontslakken van gebiedsontwikkeling'). Gemeenten en bedrijven die geconfronteerd worden met knelpunten kunnen bij dit team terecht voor kennis en expertise. In dit verband is in januari 2015 de website www.houdheteenvoudig.nl gepresenteerd. Via deze website kan men onder meer informatie vinden over verschillende stagnerende bouwprojecten en de oplossingen daarvan. Ook het invoeringstraject van de Omgevingswet en de verbreding van de Crisis- en Herstelwet komen aan bod. • in 2015 schrapt het ministerie voor Wonen & Rijksdienst een aantal voorschriften en vergunningprocedures voor specifieke doelgroepen, zoals particuliere opdrachtgevers (eigenbouw), studentenhuysvesting en ouderenhuysvesting

				<p>(mantelwoningen);</p> <ul style="list-style-type: none"> In het kader van de Crisis- en Herstelwet (ministerie van IenM) vinden in de gemeenten Den Haag, Eindhoven, Delft en Sint Anthonis een aantal experimenten plaats om bouwplannen door private partijen te laten toetsen. Hierdoor kan de gemeentelijke bouwtechnische toets grotendeels komen te vervallen. Het resultaat is een significante verkorting van procedures voor bouwondernemers. Via het tracé van private kwaliteitsborging wordt gewerkt aan brede invoering hiervan.
Zorg	VWS	Aanbieders en professionals in de zorg	<p>Inventarisatiefase gereed; uitvoering in volle gang.</p> <p>Maatwerkeraanpak langdurige zorg.</p> <p>Maatwerkeraanpak curatieve of domeinoverstijgende zorg.</p> <p>Maatwerkeraanpak huisartsen-/eerstelijnszorg</p>	<p>De maatwerkeraanpak in de zorg is al geruime tijd in volle gang. In de zomer van 2011 heeft het kabinet aan partijen in de langdurige zorg gevraagd melding te doen van belemmerende regels en daarnaast uitgenodigd om na te denken over de wijze waarop regelarm gewerkt zou kunnen worden. Op de oproep zijn bijna 700 meldingen binnengekomen en is uiteindelijk met 25 zorginstellingen een experiment gestart om regelarm te werken (Experimenten Regelarme Instellingen (ERAI)). Inmiddels is een aantal concrete knelpunten aangepakt op het gebied van onder andere de minutenregistratie in de langdurige zorg, het Jaardocument maatschappelijke verantwoording en de incidentmeldingen aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg.</p> <p>De staatssecretaris van VWS zal ter uitvoering van de aangenomen motie Van Dijk/Bergkamp de Tweede Kamer nader informeren over de verder gaande stappen met betrekking tot het reduceren van de administratieve lasten. Hierbij wordt ook een relatie gelegd met het programma verspilling in de zorg, de resultaten uit de evaluatie van het experiment met regelarme instellingen en het plan van aanpak met betrekking tot het verbeteren van de kwaliteit in de verpleeghuiszorg.</p> <p>In het kader van het traject 'Merkbaar minder regeldruk', heeft de minister op 2 juli 2015 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2014-2015, 29 515, nr. 364) aangegeven dat zij zorgaanbieders in de curatieve zorg of die domeinoverstijgend werken de ruimte wil bieden om regelarme werkwijzen in de praktijk te brengen. Innovatieve zorgaanbieders die domeinoverstijgend werken, geven aan dat dit nog te vaak tot knelpunten leidt, bijvoorbeeld omdat de afbakening tussen de domeinen onvoldoende helder is of dat de regels niet goed op elkaar aansluiten. Door meer ruimte en vertrouwen aan de zorgprofessional te geven, ontstaat meer ruimte voor betere kwaliteit en doelmatigheid. Op het najaarscongres Merkbaar Minder Regeldruk (28 oktober 2015) is het raamwerk gepresenteerd, tot 15 februari 2016 konden partijen zich aanmelden. Voor de 15 geselecteerde voorstellen wordt nu gezocht naar mogelijkheden om de ervaren regeldruk merkbaar te verminderen en innovatie te stimuleren.</p> <p>Ook heeft VWS samen met andere partijen in de zomer van 2015 gewerkt aan het verminderen van onnodige bureaucratie in de huisartsenzorg. Hierbij was de gehele keten (beleid, toezicht en zorgverzekeraars en huisartsen) betrokken bij het formuleren én realiseren van oplossingen. Per 1 januari 2016 is er een nieuwe werkwijze voor de</p>

				<p>huisartsen met een fors lager aantal formulieren en deze werkgroep werkt door aan het verder realiseren van het verminderen van regeldruk. Verder zijn zes andere eerstelijnssectoren (wijkverpleging, mondzorg, paramedici, GGZ, farmacie en verloskunde) in navolging van de huisartsen overbodige bureaucratie te lijf gegaan. Momenteel wordt in de werkgroepen naar oplossingen gezocht voor de knelpunten die de zorgaanbieders hebben aangedragen . Dit duidt op een grote stap richting de gewenste cultuuromslag binnen de rijksoverheid, waarbij beleid de gehele keten actief betreft bij het optimaliseren van beleid, uitvoering en toezicht binnen een bepaald domein.</p>
Gastvrijheids-economie	EZ	Bedrijven in de gastvrijheid sector, brancheorganisaties zoals Gastvrij Nederland, KHN, Hiswa, Recron en VVEM	<p>Inventarisatie knelpunten is bijna afgerond. Selectie knelpunten is afgerond.</p> <p>Uitwerkingsfase en aanpak voor oplossingen van de knelpunten op hoofdlijnen gereed in zomer 2015.</p> <p>Opstellen Actieplan in werking</p>	<p>De maatwerkeraanpak gastvrijheidseconomie borduurt voort op het project 'Regeldruk Gastvrijheidseconomie'. Het doel van dit project was om de regeldruk in de gastvrijheidseconomie te verminderen. Afgelopen periode is in overleg met Gastvrij Nederland een prioritering aangebracht binnen de knelpunten. Gastvrij Nederland heeft aangegeven met de zes belangrijkste knelpunten te willen starten: de complexiteit rondom de elektriciteits- en gaswet (recreatieondernemers moeten aan complexe verplichtingen uit wetgeving voldoen), aanpakken van ondernemersplannen die moeilijk van de grond kunnen komen door trage procedures en tegenwerkende besluitvorming via maatwerkzones, complexe Legionella wet- en regelgeving, uniforme uitvoering van regelgeving, complexe regelgeving en afstemming met (mede)overheden bij het organiseren van evenementen en uniforme uitvoering regelgeving brandveiligheid. Momenteel voor deze knelpunten oplossingsrichtingen geformuleerd. Die de basis vormen van het actieplan Naar verwachting zal dit actieplan in het voorjaar van 2016 worden meegestuurd naar de Tweede Kamer .</p>
Winkelambacht	EZ	ANKO, NBOV, VBW, KNS, NSV, Detailhandel Nederland, MKB-NL	<p>Actieprogramma gereed. Momenteel zijn bedrijfsleven en overheidspartijen bezig met de uitvoering.</p>	<p>Eind 2015 is het Actieprogramma regeldruk winkelambacht naar alle stakeholders en naar de Tweede Kamer gestuurd. Dit Actieprogramma bevat afspraken over hoe de overheid samen met het bedrijfsleven knelpunten oplossen, waarvan ondernemers aangeven veel last van te ervaren. Deze ervaren regeldruk wordt nog eens versterkt door het kleinschalige karakter van de winkelambachtelijke sector. Zo blijkt uit onderzoek dat in 2014 ongeveer 5% tot 8% van de totale kosten van een kapperszaak uit regeldrukgerelateerde kosten bestaat. Met het oplossen van deze knelpunten wordt de regeldruk merkbaar verminderd, wat niet alleen ten goede van het ondernemerschap komt, maar ook van het unieke karakter dat deze ambachtelijke winkels aan de Nederlandse binnensteden geven. Conform de afspraak in het actieprogramma is via een bestuurlijk overleg met de wethouders van vijf gemeenten gesproken over voorbeelden van oplossingen die de knelpunten van ondernemers merkbaar wegnemen.</p> <p>Om de impact te vergroten van de oplossingen die met deze vijf gemeenten zijn ontwikkeld, wordt er met de projectleider van de Retaildeals bekeken hoe we op een effectieve manier de tientallen gemeenten en ondernemersorganisatie in zijn netwerk kunnen benutten.</p> <p>Met de stichting VOI©E is gesproken ten aanzien van de implementatie van afspraken. Op dit moment is de coalitie winkelambacht aan zet om een voorstel te schrijven voor de</p>

				<p>huidige heffingssystematiek en de hoogte van de tarieven. Bovendien is de coalitie bezig met het schrijven van branchespecifieke informatie over redenen en grondslag van CBO-vergoedingen. Hierbij is aandacht voor een gebalanceerde boodschap richting de ondernemers. Het ministerie van EZ heeft toegezegd vervolgens deze branchespecifieke informatie op ondernemersplein te ontsluiten.</p> <p>Herijking van afspraken: In overleg tussen SZW en de coalitie winkelambacht worden voor de onderwerpen "Onduidelijke regelgeving BHV veroorzaakt onnodige kosten" en "RI&E leidt tot hoge inspanningsverplichtingen en kosten" alternatieve afspraken gemaakt. Uiteraard blijft het doel om regeldruk voor ondernemers merkbaar te verminderen. Voor het knelpunt BHV worden nieuwe oplossingsrichtingen besproken met de coalitie winkelambacht en het ministerie van SZW. Voor het knelpunt bij RI&E zijn de herijkte afspraken als volgt: Afspraak 1 EZ ondersteunt financieel een onderzoek naar omringende landen. Einddatum moet nog overeengekomen worden. Afspraak 2 In Europees verband is een evaluatie van de Europese arboregels gaande. In dat verband heeft Nederland een rapportage met aanbevelingen bij de Commissie ingediend en is men daar bezig met een standpuntbepaling.</p>
Kinderopvang	SZW	VNO-NCW; Branchorganisatie Kinderopvang; MO-groep; VGOB; BOiNK; ABVAKABO	Procesbeschrijving; gereed; analyse en uitwerking gereed. De aanpak bevindt zich sinds tweede kwartaal 2015 in de uitvoeringsfase	In 2014 is de maatwerkaanpak regeldruk kinderopvang van start gegaan. De aanpak kent vier fases: voorbereiden, analyseren, uitwerken en uitvoeren. De agenda aanpak regeldruk kinderopvang is in het voorjaar van 2015 afgestemd met alle stakeholders en is daarmee vastgesteld. De basis voor de agenda wordt gevormd door a) een onderzoek naar ervaren regeldruk door Panteia, en b) bijeenkomsten met stakeholders over knelpunten. De aanpak bevindt zich nu in de uitvoeringsfase, deze fase is gestart in het tweede kwartaal van 2015. Op 7 juli jl. is de agenda regeldruk aan de Tweede Kamer gestuurd. Vier maal per jaar vindt er voortgangsoverleg plaats met alle betrokken stakeholders.
Metaal	I en M (en SZW)	Bedrijven in de metaalsector (FME, Metaalunie) I en M en SZW	Actal heeft in 2013 knelpunten geïnventariseerd. In 2014 hebben de branches aantal prioriteiten benoemd die nader worden uitgewerkt.	De brancheorganisaties FME en Metaalunie hebben in hun overleg met de departementen afspraken gemaakt over het oplossen van knellende wet en regelgeving die het functioneren van metaal bedrijven belemmeren. Partijen zijn met elkaar in gesprek over de bekendheid en uitleg van de Europese regelgeving voor productie en handel in chemische stoffen (REACH), de wijze waarop het bedrijfsleven bij nieuwe wetgeving wordt betrokken, de ruimtelijke beperkingen voor bedrijfsuitbreiding (I en M) en de toepassing van het boetebeleid bij arbeidsongevallen (Arbo-wetgeving, SZW).
Vrijwilligers	BZK en VWS	Vrijwilligers	Procesbeschrijving gereed; in uitvoering vanaf begin 2014. Als maatwerkaanpak	Na een uitgebreide inventarisatie van knelpunten bij de maatwerkaanpak vrijwillige inzet is er vanaf 2014 met het veld en overheidsdiensten gewerkt aan de oplossingen, in zowel regels als veelal de uitvoeringspraktijk. Een aantal uitkomsten hiervan: <ul style="list-style-type: none"> Vrijwilligers worden voortaan als doelgroep van het regeldrukbeleid meegenomen,

			<p>voltooid einde 2015; verdere ontwikkelingen worden opgepakt binnen de bestaande beleidsmogelijkheden</p>	<p>zodat bij nieuwe wet- en regelgeving de specifieke effecten voor vrijwilligers moeten worden meegenomen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • de minister van Sociale Zaken heeft aangekondigd de regels voor WW-gerechtigden om vrijwilligerswerk te verrichten te willen verruimen; • binnen het experimentenprogramma Ruim op die regels! wordt samen met gemeenten en maatschappelijk initiatiefnemers de ruimte verkend binnen bestaande regels en procedures. Ook wordt de mogelijkheid verkend om vaktechnische eisen meer passend te maken voor kleinschalige initiatieven; • de Experimentenwet, welke is aangekondigd in de Agenda Lokale Democratie, is een uitnodiging aan gemeenten te experimenteren met wettelijke regels die nu als belemmerend worden ervaren; • er zal begin 2016 een (online) publicatie verschijnen voor gemeenten en vrijwilligersorganisaties, met handige tips en tricks over hoe om te gaan met regels en procedures omtrent het vrijwilligerswerk. <p>De resultaten die zijn voortgevloeid uit de maatwerkaanpak vrijwillige inzet zijn gecommuniceerd in de kabinetsreactie op de motie Slob, aangaande de verdere ontwikkeling van de participatiesamenleving en de versterking daarbij van de positie van vrijwilligers en mantelzorgers.</p>
Strafrechtketen	V & J	Professionals in de strafrechtketen, burgers en bedrijven	<p>Het programma Versterking prestaties strafrechtketen (VPS) heeft tot doel om de strafrechtketen sneller, slimmer, beter en transparanter te laten presteren. Uitvoering in volle gang.</p>	<p>In juli 2013 is er een brief aan het parlement gestuurd met de ambities en resultaten die in 2016 moeten zijn gerealiseerd (Kamerstukken II, 2012-2013, 29 279, nr. 165). Het programma maatwerk strafrechtketen wordt thans uitgevoerd en hierover wordt halfjaarlijks gerapporteerd aan de Tweede Kamer.</p>
Politie	V & J	Politie	<p>Met de aanpak 'Minder regels meer op straat' wordt de overbodige en ergerlijke bureaucratie aangepakt, wordt het werk slimmer</p>	<p>Er loopt een actieprogramma voor regeldrukvermindering bij de politie en in jaarlijkse rapportages aan de Tweede Kamer wordt de voortgang gemeld. De programmadoelstellingen dienden eind 2015 te zijn gerealiseerd. Er loopt nog een validatieonderzoek. Het eindresultaat wordt in juni 2016 in een eindrapportage aan de Tweede Kamer aangeboden.</p>

			georganiseerd en wordt het vakmanschap van agenten en rechercheurs versterkt. Uitvoering in volle gang.	
Onderwijs	OCW	Professionals in het onderwijs	Maatregelen in uitvoering of afgerond	<p>De kern van de OCW-aanpak van regeldruk is het oplossen van concrete knelpunten en het nemen van maatregelen die het verschil kunnen maken op de werkvloer in het onderwijs. Op 18 december 2014 is de Regeldrukagenda Onderwijs 2014-2017 ondertekend en aan uw Kamer verzonden (Kamerstukken II, 2014-2015, 29515, nr. 356). Deze Regeldrukagenda is tot stand gekomen in drie sectorale werkgroepen (po, vo en mbo), waarin leraren, schooldirecteuren, bestuurders, werknemersorganisaties, sectorraden, OCW, de Inspectie van het Onderwijs en DUO vertegenwoordigd waren. De Landelijke Ouderraad heeft geadviseerd voor het primair en voortgezet onderwijs. In de werkgroepen zijn concrete knelpunten geanalyseerd en oplossingsrichtingen geformuleerd. Alle deelnemende partijen nemen verantwoordelijkheid voor de oplossing van de aangedragen knelpunten.</p> <p>In de Regeldrukagenda zijn acties afgesproken voor de komende jaren. Om de voortgang gezamenlijk te bewaken en te monitoren, blijven de werkgroepen de komende jaren structureel overleg voeren. Daarnaast is uw Kamer in de voortgangsrapportage Aanpak Regeldruk Onderwijs 2013-2014 (Kamerstukken II, 2014-2015, 29515, nr. 357) geïnformeerd over de algemene voortgang in de aanpak van regeldruk in het onderwijs. Deze voortgangsrapportage bevat een overzicht van de gezette stappen, gerealiseerde maatregelen en nieuwe voornemens. In jaarlijkse voortgangsrapportages wordt u over de stand van zaken van de in de Regeldrukagenda opgenomen actiepunten geïnformeerd.</p> <p>OCW zet tevens in op toekomstbestendiger wet- en regelgeving, onder meer door een algemene onderwijswet tot stand te brengen. In die wet zullen onderwerpen die meerdere onderwijssectoren aangaan zoveel mogelijk worden gebundeld. Dat leidt tot wetgeving die voor scholen inzichtelijker is en draagt bij aan goede aansluiting tussen de onderwijssectoren.</p>
Openbaar vervoer voor mensen met een beperking	I&M	Burgers met een beperking	Plan van aanpak goedgekeurd en maatregelen vastgesteld. De eerste drie meest	De maatwerkeraanpak Openbaar vervoer voor mensen met een beperking is gericht op burgers en onderdeel van het plan van aanpak van de minister van Infrastructuur en Milieu om het spoor uiterlijk in 2030 zelfstandig toegankelijk te maken voor mensen met een (auditieve, visuele, motorische of verstandelijke) beperking. In deze aanpak zoekt het

			<p>belangrijke maatregelen worden uitgewerkt. Uitvoering is in volle gang. De eerste concrete resultaten worden in de tweede helft van 2015 verwacht.</p>	<p>kabinet samen met de doelgroep naar concrete mogelijkheden om het reizen met het gehele openbaar vervoer voor mensen met een beperking gemakkelijker te maken. De aanpak moet leiden tot concrete producten en diensten in het OV om de maatschappelijke participatie van mensen met een beperking, te vergroten. In 2014 is onderzocht met welke concrete producten en diensten de informatievoorziening en (daarmee) de mentale toegankelijkheid van de OV-keten verbeterd kan worden. Als meest kansrijke onderwerpen voor nader onderzoek kwamen naar voren de mogelijkheid een reisadvies te kunnen opvragen op maat en de mogelijkheid onderweg hulp te kunnen vragen. De resultaten van het onderzoek naar Reisadvies op maat zijn medio juli opgeleverd.</p> <p>Op 9 september jl. is een pilot in de gemeente Barneveld gestart met 'Blue Assist'. Deze pilot moet antwoord geven op de vraag of 'BlueAssist' na Vlaanderen ook in Nederland succesvol ingezet kan worden. Dit kan mogelijk ook een besparing opleveren ten gunste van het persoonlijke vervoer. Deze pilot wordt getrokken door het ministerie van IenM. Verder zijn betrokken de ministeries van BZK en VWS, de VNG/VOC en de belangenvereniging Ieder(in).</p>
<p>Procesoptimalisatie Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)</p>	BZK	Gemeenten en burgers	<p>Er heeft een pilot in de gemeente Den Helder gelopen om de doorlooptijd bij aanvragen van huishoudelijke hulp te verkorten met meer dan 20 dagen.</p>	<p>Procesoptimalisatie aanvraag huishoudelijke hulp gedaan in Doetinchem, Zoetermeer en Den Helder. Bij laatstgenoemde ook ingevoerd. Daarbij ook een formulier ontwikkeld tbv keukentafelgesprek. De winst na het doorlopen van de procesoptimalisatie in Den Helder is in doorlooptijd 9 dagen (van 12 naar 3 dagen). De winst voor de zorgaanbieder is 9 minuten (van 25 naar 16) en komt vooral door betere samenwerking. Andere gemeenten laten een soortgelijk beeld zien. Bij de invoering van het geoptimaliseerde proces is ook gekeken naar de optimalisatie van het keukentafelgesprek. Vragen we de juiste dingen en vragen de consultants allemaal hetzelfde. Dat bleek niet zo te zijn waardoor vergelijkbare afwegingen moeilijk te maken waren. Nu gebruiken alle WMO-consulten in Den Helder een vragenlijst die ze zelf ontwikkeld hebben, nu nog op papier maar in de nabije toekomst in een applicatie op een Ipad. Daardoor zal het niet meer nodig zijn om weer thuis alsnog een verslag op te stellen. De applicatie kan de gegevens rechtstreeks doorgeven aan het <u>klantdossier</u> waardoor het proces nog verder geoptimaliseerd zal worden.</p>
<p>'Prettig contact met de overheid (PCMO) en de decentralisaties'</p>	BZK	Gemeenten	<p>Er is een pioniertraject opgestart in het najaar van 2014. Dit traject wordt eind 2015 afgesloten.</p>	<p>Het optimaliseren van de keukentafelgesprekken in het sociale domein is samen met 5 andere gemeenten onderzocht (Gouda, Rijswijk, Horst aan de Maas, Amsterdam, Enschede) als onderdeel van het pionierstraject 'Prettig contact met de overheid (PCMO) en de decentralisaties'. Dit PCMO pionierstraject is opgestart om waar mogelijk juridisering te voorkomen, om eventuele klachten en bezwaren zo goed mogelijk (en waar wenselijk ook integraal) te kunnen behandelen en om ambtenaren in ook het primaire proces te ondersteunen bij vormgeven van het contact tussen de gemeente en de burger (m.n. het keukentafelgesprek). De pilot heeft geresulteerd in een handleiding 'Geschilbeslechting sociaal domein' die in het najaar van 2015 is verschenen.</p>

Snellere en betere behandeling informatievragen en wob-verzoeken	BZK	Bestuursorganen	Er heeft een pilot plaatsgevonden sinds juli 2014 tot najaar 2015. Dit traject wordt eind 2015 afgesloten.	Vanuit het project 'Prettig contact met de overheid' (PCMO) is in samenwerking met de gemeenten Gouda en Pijnacker-Nootdorp, de ministeries van OCW en VWS, de Provincie Zuid-Holland geëxperimenteerd met een snellere en betere behandeling van informatievragen en wob-verzoeken. Dit om waar mogelijk juridisering bij de behandeling van informatievragen en Wob-verzoeken te voorkomen en om de benodigde cultuuromslag te stimuleren. In dit traject is gebruikt gemaakt van de PCMO-methode. In het najaar van 2015 worden de resultaten geanalyseerd en gepubliceerd. Daarnaast zal er eind 2015 een handreiking verschijnen waarin de verbeterde aanpak en praktijkervaringen nader worden toegelicht.
--	-----	-----------------	--	--